

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

12741000

BRNO 1980

NÁLEZY LIDSKÝCH KOSTÍ V MÍSTECH ZANIKLÉ STŘEDOVĚKÉ OSADY SCHÖNSTRASS / SENSTRÁŽ / U KARLÍNA

(okr. Hodonín)

Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

V srpnu 1977 oznámil Jan Staša z Násedlovic čp. 222, že při návštěvě trati "Vsisko" a "Kostelisko" při Ždánském potoce mezi Násedlovicemi a Karlínem dne 20.3. 1973 sesbíral na polích vyorané lidské kosti a zlomky omítek. Na polích v trati "Vsisko" byly již koncem 19. a počátkem 20. století nalézány při erbě různé předměty a byly tam zjištěny podzemní prostory, tzv. lochy¹. V těchto místech stávala ve středověku osada Schönstrass neboli Senstráž, připomínaná písemnými prameny poprvé roku 1292 a zaniklá patrně během konce 15. nebo v 1. polovině 16. století. Roku 1492 byla pravděpodobně ještě osedlá. Příčinou zániku bylo asi rozšiřování rybníků, neboť již od roku 1481 se zde uváděl "rybník Senstrážský" a v 1. polovině 16. století další rybníky "Velký a Malý Senstráž". Pustou vsí se Schönstrass poprvé jmenuje roku 1558. Od konce 14. století uvádějí písemné prameny ve vsi kostel a právě ze hřbitova kolem sakrální stavby i ze stavby samotné pocházejí s největší pravděpodobností vyorané lidské kosterné pozůstatky i zlomky omítek².

Poznámky :

- 1 Dopis J. Staši v archivu AÚ ČSAV v Brně, čj. 1391/77.
- 2 K dějinám zaniklé středověké osady srov. Hosák L., Historický místopis země Moravskoslezské, Praha 1938, 279. Nekuda V., Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu, Brno 1961, 111.

Funde von Menschenknochen am Orte der mittelalterlichen Dorf-
wüstung Schönstrass/Senstráž/bei Karlín/Bez. Hodonín/. Im Jahre 1973
wurden am Orte der mittelalterlichen Dorfwüstung Schönstrass Fragmente von Menschenknochen und Mörtel gefunden, die offensichtlich von der Kirche mit Friedhof stammen. Schriftliche Quellen erinnern diese am Ende des 14. Jahrhunderts. Die alleinige Niederlassung ist in den schriftlichen Quellen zum erstenmale im Jahre 1292 erwähnt und zu ihrer Wüstung kam es während des Endes des 15. oder in der 1. Hälfte des 16. Jahrhunderts.

MITTELALTERLICHE SCHICHT AUS DEM 15. JAHRHUNDERT IN BULHARY

/Bez. Břeclav/

Tomáš Dočkal, Bulhary, Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

Am 5.VI. wurde beim Haupteingang des im Bau befindlichen Kulturhauses in Bulhary ein Aushub für den Wasserleitungsschacht durchgeführt, durch den eine Schichtenfolge, ca. 150 cm mächtig, gestört wurde. Die Hauptschicht aus brauner Erde mit Holzkohlestückchen ungefähr 45-50 cm stark, enthielt Keramikbruchstücke aus dem 15. Jahrhundert. Ober dieser waren Schichten von Aufschüttungen mit Ziegeln und die unterste Schicht ober dem gewachsenen Sand enthielt Lehmwurfstücke. In diese Schicht war ein Objekt eingetieft, das mit harter schwarzer humoser Erde ausgefüllt war. Nach einigen Keramikbruchstücken kann man es vielleicht in das 13. Jahrhundert einreihen.

ZJIŠŤOVACÍ VÝZKUM V PŘEDPOLÍ HRADU HELFŠTÝNA

/okr. Přerov/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Ve spolupráci s VÚ Přerov uskutečnila opavská expozitura AÚ ČSAV v Brně zjišťovací výzkum v předpolí hradu Helfštýna v katastru obce Týn nad Bečvou. Jeho úkolem bylo :

1/ zjistit, kdy bylo osídleno mírně zvlněné plató, tvořící západní část hradního návrší. Na jeho osídlení poukazovala fortifikace /val a příkop/, obepínající jižní a východní okraj plošiny. Sondou, protínající

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně , sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě : Bronzová dýka z únětického pohřebiště v Mušově
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné